No. 2282 Zaterdag 1 October 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Politie-reorganisatie in de Koloniale Raad.

De Heer E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ zegt dat, terwijl verschillende ingezetenen, niet van de oude bevolking, zich tot de leden van den Raad gewend hebben, het Bestuur liever luistert naar mannen die Curaçao niet kennen, en slechts tijdelijk hier zijn.

Een fout is ook dat er twee soorten politie zullen zijn in één gebied.

Wij hebben een zwak politiekorps, ruim 2 jaar zonder commissaris en inspecteur. Het Bestuur heeft 't laten achteruitgaan, door vacatures niet aan te vullen, door geen zorg te dragen voor opleiding,, bewapening en uitbreiding, terwijl bevordering is stopgezet. Zooals een hoofdcommissaris in een der groote steden van Holland schreef, moet de terugslag daarvan in de praktijk merkbaar zijn. Had 't Bestuur eenige jaren geleden de 25 man aangesteld, waarvoor de Raad gelden gevoteerd had, dan zou de terugslag niet te betreuren en de uitgaven thans niet zoo hoog zijn.

Het Bestuur had kunnen begrijpen, dat nooit een Kol. Raad een militaire politie voor deze stad zou goedkeuren, veel minder met zoo'n onbegrensde macht en met terzijdestelling van het werkelijk hoofd. Genoemde hoofdcommissaris zegt, dat men in de praktijk weinig heeft aan militaire politie, die bewakings- en justitieele diensten moet doen, zooals hier zal geschieden.

Niet het plotseling ontwaken uit een vrij dommeligen toestand van vroeger heeft het inzicht doen rijpen, dat een betere politie noodig is, — reeds jaren geleden heeft de Raad erop aangedrongen. Het Bestuur hield echter hardnekkig vol dat het korps wel goed was, en dat er moest bezuinigd worden.

Voor de burgerlijke politie is in 1926 ruim 145 duizend gulden uitgegeven; voor de militaire politie is ruim 317.000 aangevraagd.

Wat een keurkorps burgerlijke politie had men daarvoor niet kunnen vormen?

Volgens het R. R. heeft de Raad het recht de uitgaven voor de politie te beoordeelen. En volgens het voorstel van het Bestuur worden de soldijen in Oost-Indië bepaald, terwijl het Bestuur den Minister v. Koloniën wil laten bepalen, hoeveel Curaçao er voor zal moeten opbrengen. De Minister wordt zoodoende budget-wetgever, aan wiens uitspraak Nederland en Curaçao gebonden zullen zijn.

In plaats van vooruitgang op den weg naar autonomie, achteruitgang. Verscheidene bevoegdheden, die in Nederland door Burgemeester en Wethouders worden uitgeoefend, komen hier toe aan het hoofd van politie.

Indien finantieele overwegingen het in stand houden van het garnizoen op den voet en in den vorm van voorheen uitsluiten, zou spreker meenen dat Suriname het eerst daarvoor in aanmerking komt.

Vervolgens heeft spreker het over concentratie van macht in handen van den mil. commandant, terwijl burgerlijke ambtenaren worden teruggedrongen. Dit alles is in strijd met art. 47 van het R. R. Ook protesteert spr. tegen eenige minder vleiende uitdrukkingen, voorkomende in de M. v. A. aan het adres van den onlangs overleden Procureur Generaal en Commissaris Appel.

De minister v. Kol. verklaart in de Kamer, dat wijlen mr. Gorsira een bij uitstek bevoegd vervanger van den Gouverneur was, zoodat deze gerust op reis kon gaan; en hier op Curaçao laat men zich in een officieel stuk kleineerend over diezelfde autoriteit uit.

Wat de bewering van het Bestuur betreft, dat zich geen luitenant voor de betrekking van luitt. detachementscommandant beschikbaar wilde stellen, weet spr. beter. Spr. heeft alles van nabij meegemaakt, en weet dat een officier zich toen niet alleen daarvoor beschikbaar gesteld heeft, maar zelfs boos was, omdat de toenmalige Gouverneur hem niet wilde benoemen.

Al hadden wij vroeger geen militaire politie gekend, di ontwerp is onaannemelijk, het veroordeelt zich zelf.

Volgens art. 1. van het ontwerp is onder politiedienst begrepen de zorg voor de algemeene orde en veiligheid. In het V. V. is gevraagd, waar de grenslijn moet getrokken worden, en of de politie zelf moet uitmaken, wanneer en hoe zij in elk voorkomend geval behoort op te treden.

Er is aangedrongen op waarborgen tegen machtsoverschrijding. Hierbij verwijst Spr. naar Mr. H. J. Kist, destijds Procureur Generaal te Amsterdam, een man van gezag en kennis.

Deze schrijft als volgt:

„De politiewet (moet) zelve beperkingen van de algemeene bevoegdheid inhouden, eensdeels om waarborgen te geven, dat de politiedwang binnen de grenzen der noodzakelijkheid zal worden gehouden, anderdeels om te regelen in welke gevallen en onder welke vormen die politiedwang met inbreuk op de door de grondwet gewaarborgde rechten zal kunnen gepaard gaan."

Hetzelfde waarop in het V. V. werd aangedrongen en dat het Bestuur niet kon begrijpen. Mr. Kist zegt verder: „Ik zou meenen dat het personeel behoort te zijn *burgerlijk* personeel, maar tevens een personeel, dat uitstekend uitgerust, gewapend en geoefend is. Een burgerlijk personeel in de eerste plaats ter wille van de eenheid van het gezag. Een militaire politie onder militaire hoofden levert steeds het gevaar op van conflicten tusschen de militaire commandanten en ambtenaren van politie .... dat het uitsluitend handelen op bevel, voor de ontwikkeling tot een goed politiebeambte geenszins bevorderlijk is. Een burgerlijke politie heeft ook dit voor, dat zij individueel over het land verspreid, met de burgerij in dagelijksche aanraking komt, met personen en omstandigheden bekend wordt, en in den regel meer vertrouwen inboezemt dan een gekazerneerde militaire politie, die veelal als een buiten de burgerlijke maatschappij staande macht beschouwd wordt."

Art. 2 van het ontwerp maakt den Commandant verantwoordelijk aan den Gouverneur en schakelt het Hoofd der politie uit. Volgens de M. v. T. moeten de P. G. en de militaire Commandant zich streng op het aldus voor ieder afgebakend terrein hóuden; maar reeds de M. v. A. verklaart dat het wellicht niet gemakkelijk is de grenzen zoo scherp te trekken, dat meeningsverschillen uitgesloten zijn. Twee hoofden, of wel een hoofd en een chef, kunnen er niet zijn. Mogen wij zulke uitgebreide macht overdragen aan militairen, die ons onbekend zijn, niet in Curaçaoschen dienst, zeden en gewoonten niet kennen? Wij hebben menschen noodig die langer hier blijven, en niet als officieren die komen en gaan. Vervolgens heeft spr. het over het eedsformulier, waarin twee eigenaardigheden voorkomen.

Bevoegdheden in verdragen, wetten en koninklijke besluiten aan het hoofd v. politie toegekend, verplichtingen hem daarin opgelegd, kunnen niet bij verordening aan den milit. Comm. worden overgedragen. Daardoor zal verwarring, en wat verdragen aangaat zullen zelfs moeilijkheden kunnen ontstaan met de landen waarmee die verdragen zijn aangegaan. Verder zijn er tal van bezwaren, door militairen die hier in den regel vreemd zijn, de bedoelde vergunningen te laten beoordeelen.

Die bevoegdheid heeft men den P. G. willen geven, en zeker ook omdat hij in *Curaçaoschen dienst* is. Een jurist, niet lid van den raad, heeft aan spreker verklaard, dat hij dit ontwerp niet zou willen verdedigen, vooral art. 4 niet, waaraan hij een naam gaf, dien spr. hier liever niet zal noemen.

Vervolgens heeft spr. het over de eigenaardige positie, waarin de districtmeesters en de Gezaghebbers komen. De Gezaghebbers staan n. l. niet onder den Commandant, en militairen zijn niet verplicht burgers te gehoorzamen.

En toch stelt het R. R. den Gezaghebber verantwoordelijk voor de rust, orde en veiligheid op zijn eiland, en geeft hem het bevel over de gewapende macht en politie. Een chaos!

Al ware de militaire politie in het belang van Curaçao, nimmer zou de Raad het aangeboden ontwerp, dat zoo in strijd is met het R. R. en de strafvordering kunnen goedkeuren. Met het aannemen van dit ontwerp zou de Raad een taak van inwendigen dienst aan het leger overdragen en zich moeten bepalen tot het vragen om inlichtingen.

De rechtspraak is van zooveel gewicht en beteekenis, dat iedere maatregel en waarborg moet worden aanvaard om die in aanzien bij de bevolking te doen stijgen, en om het vertrouwen in de rechtspraak en hare reputatie te bestendigen. Deze opvatting kan niet worden prijs gegeven.

Wat het O. M. betreft, is dit volgens art. 86 tweede lid van een K. B. van 1918 (P. B. No. 61) niet slechts hulpofficier.

Spr. zegt ten slotte dat wij den Minister voor dit ontwerp niet dankbaar kunnen zijn; wel indien een politie-reorganisatie was voorgesteld, die zich bij het volkskarakter aansloot en rekening hield met wenschen en verlangens in dit gewest tot uiting gekomen. Spr. sluit met de hoop dat H. M. de Koningin Haar Naam niet zal stellen onder een als door het Bestuur ontworpen besluit.

***

Daarna kwam Mr. CH. DE LA TRY ELLIS aan het woord en zeide:

M. d. V. Slechts een paar opmerkingen na de redevoeringen van de vorige geachte sprekers. De geachte gemachtigde van het Bestuur heeft gezegd, dat in het Regeeringsreglement niet staat, dat de Procureur-generaal het hoofd van de preventieve politie is.

M. d. V. Volgens art. 153 R. R. is de Procureur-generaal het hoofd van de rechterlijke en administratieve politie in de gansche kolonie.

De veiligheidspolitie zou volgens het Bestuur niet onder die bepaling vallen. Maar de preventie is een *onderdeel* van de taak van de politie. De taak van de politie is tweeledig, n.l. preventief en repressief, Het preventieve gedeelte is niet beschreven, of niet afgerond, om het wellicht juister te zeggen. Er zijn geen personen aangesteld uitsluitend voor de preventie en andere personen uitsluitend voor de repressie. De politieman die een feit wil voorkomen, treedt repressief op zoodra het gepleegd is. Als de werkkring van de preventieve politie niet beschreven is, maar die beschouwd wordt als een der zijden van de politietaak, behoeft men niet te zeggen wie daarbij hoofd is. Want men moet niet vergeten dat het woord „repressie" ook niet in art. 153 voorkomt. Het ontwerp wil de taak van de preventieve politie omschrijven, maar met een zeer onduidelijke en onbestemde formule. En nu zegt het Bestuur dat het Reg. Reglement niet over de preventieve politie spreekt. Als dezelfde politieman voor wat aangaat het repressieve en het preventieve onder twee verschillende hoofden staat, terwijl dat alles samen de taak van dien politieman op bijna hetzelfde oogenblik uitmaakt, zal de toestand nog gecompliceerder worden dan die bij aanneming van dit ontwerp worden zal. Maar bovendien neemt het Bestuur m. i. nu een ander standpunt in dan te voren. In de artikelen 2 en 4 van het ontwerp is er sprake van „Hoofd der politie". Met die uitdrukking wordt ook bedoeld de preventieve politie. En in de Memorie van Toelichting staat: „De zgd. directeuren van politie in Nederland moeten waken voor de handhaving van wetten enz., vóór de rust en veiligheid van den staat en voor de bescherming van personen en goederen; ten deze zijn het Hoofd van politie te Curaçao wel dezelfde verplichtingen opgelegd". En in de Memorie van Antwoord verklaart het Bestuur: „Staatsrechtelijk (wordt) onder politie juist verstaan dat deel der staatstaak dat gericht is op de afwending van gevaar" en verder: „Preventie behoore in de eerste plaats tot de taak der politie; repressie kome eerst in de tweede plaats". Het Bestuur schuift nu blijkbaar een anderen grondslag onder het ontwerp. Vervolgens heb ik uit den mond van den geachten gemachtigde de woorden gehoord: „justitiëele dictatuur", een term, die, ik zal hier mijne ignorantie bekennen, mij tot dusverre onbekend was. Tegen hetgeen daarmede bedoeld schijnt te zijn, is reeds gereageerd door de geachte sprekers die mij vanavond zijn voorgegaan. Mij is het er om te doen te laten uitkemen, dat m. i. de twee leden waaruit die uitdrukking bestaat, elkander over en weer uitsluiten. Om het terrein van het eene te betreden, moet men het domein van het andere verlaten. En men is dan dadelijk in een heel andere gedachtensfeer. Ik dank U, M. d. V.

* * *

De GEMACHTIGDE VAN HET BESTUUR zegt, dat de uitdrukking *justitieel dictatuur* gebezigd is, omdat de term: dictatuur, in het Eind-Verslag voorkomt, en om te kennen te geven dat de P. G. thans die bevoegdheden heeft; en de P. G. is een justitieel ambtenaar. Het R. R. spreekt niet van preventieve politie.

De ambtenaar van het O. M. bij het kantongerecht is een hulpofficier, en volgens art. 31 strafvordering zijn de hulpofficieren op de vordering van den *P. G.* of den *Off. v. Justitie* gehouden narichten te geven en onderzoek te bewerkstelligen. Overigens verwijst spr. naar de M. v. A. en naar hetgeen hij bij den aanvang der zitting heeft gezegd.

De VEER ABRAHAMSZ. Sinds genoemd K. B. is de zaak geheel anders, en de ambtenaar van het O. M. bij het kantongerecht is bevoegd en verplicht tot al de bedoelde handelingen, en niet meer de P. G.

ELLIS. De uitdrukking *„Justitieele dictatuur"*, men vergeve spr. het woord, — lijdt aan innerlijke tegenspraak. Die qualiteiten zijn onvereenigbaar; die begrippen incompatibel. Wat preventieve politie betreft, blijft spr. bij zijn meening. Wat den ambtenaar van het O. M. betreft, schaart hij zich aan de zijde van DE VEER ABRAHAMSZ. Sinds zijn er ook geen officieren van Justitie meer. De opvatting van het Bestuur zal de justitie in moeilijkheden brengen; want de P. G. heeft die bevoegdheden niet meer, en volgens het Bestuur is de Ambtenaar van het O. M. bij het kantongerecht slechts hulpofficier.

De GEMACHTIGDE: Moet ik dan aannemen dat de ambtenaar van het O. M. bij het kantongerecht zijn eigen baas is?

Het ontweip werd hierna in stemming gebracht en MET ALGEMEENE STEMMEN VERWORPEN.

Onthulling van het Mgr. Niewindt-Standbeeld.

De dag van 29 September was een der glorieuze dagen in de beschavings-geschiedenis van ons Curaçaosche volk; — een dag, zooals de geschiedenis van ons volk er maar zoo weinig kent, en waarop een klein volk getoond heeft ook waarlijk groot te kunnen zijn. Toen nu drie jaar geleden met zooveel luister en jubel en dankbaarheid het eeuwfeest werd gevierd van de aankomst van den Priester, Martinus Johannes Niewindt op Curaçao, werd wederom het idee geopperd, dat zoolang reeds leefde en sluimerde in de harten van de echte Curaçaoenaars, om een standbeeld op te richten voor zijn eersten Apostolisch Vicaris, den Man van God gezonden, om hier te komen uitstrooien de zaden van christelijke beschaving, en door zijn verbazingwekkenden en eerbied- en ontzagafdwingenden Apostolischen arbied die zaden te doen ontkiemen.

Het Curaçaosche volk wilde uiting geven aan zijn groote dankbaarheid voor zijn Beschaver en Beschermer en Vader bij uitnemendheid. Mgr. Niewindt moest zijn standbeeld hebben.

En door de vrijwillige bijdragen van het volk is het standbeeld er gekomen, en verheft zich thans fier, in al de schoonheid van zijn smetteloos marmer, op het St. Annaplein, de historische plek, waar Mgr. Niewindt gedurende zooveel jaren geleefd, gezwoegd, gestreden en gebeden heeft voor 't hem zoo dierbaar Curaçaosche volk.

Het beeld, uitgevoerd in smetteloos carrarisch marmer, door den Italiaanschen kunstenaar LEONE TOMMASI, verheft zich op een prachtig voetstuk, eveneens in wit marmer uitgevoerd. Het beeld zelf is 2 M. hoog, en het voetstuk 2.60, Op de voorzijde van het voetstuk bevindt zich het wapenschild van Mgr. Niewindt, een Mathezer kruis op een ongekwartierd veld, uit de vier hoeken aangeblazen door engelenkoppen, zinspeling op zijn naam: „Nieuwe Windt," met de wapenspreuk: *„Domine, non recuso laborem.* Heer, ik weiger den arbeid niet." Daaronder: *Martinus Joannes Niewindt, 1796 — 1824 - † 1860,* (de datums van zijn geboorte, aankomst op Curaçao en sterfdag) *Eerste Apostolisch Vicaris van Curaçao.*

Op de zijkanten staat: *„Den Strijder voor Recht en Deugd,"* en *„Den Beschermer en Leider van zijn Volk."* Op de achterzijde: *Hulde van het Katholieke Volk van Curaçao.*

Het beeld stelt Mgr. Niewindt voor, gemijterd, omhangen met de bisschoppelijke cappa, den mond licht geopend, als sprekend tot zijn volk, in de linkerhand het geopend Evangelieboek, en met de rechterhand er op wijzend, als om zijn volk te leeren, dat in de beleving van het Evangelie gelegen is, de bron van alle geluk, de grondslag van de ware vrijheid en beschaving.

Het is een kloeke, fiere figuur, zooals Mgr. Niewindt zich in geheel zijn leven getoond heeft, een onverschrokken strijder voor waarheid en recht.

Met de zeer gewaardeerde hulp van de C. P. I. M. is het beeld opgericht; en door een Comité van Dames, met behulp van werklieden van de Isla was het kerkplein versierd met vlaggen en wimpels en groen. Het geheel bood een echt feestelijken aanblik.

Tegen vijf uur begon zich het kerkplein te vullen met genoodigden en publiek.

Boven in de gaanderij van het gebouw van den C. R. K. Volksbond hadden plaats genomen het muziekkorps „Excelsior" van den Volksbond en de Besturen van de verschillende Corporaties, wier vaandels in 't rond langs de muur der kerk en van het Volksbondgebouw waren aangebracht.

Voor het beeld hadden plaats genomen de H. H. leden van het Corps Consulair, de H. H. Leden van den Raad van Bestuur en Kolonialen Raad, de voornaamste Magistraatspersonen, de Commandant der Troepen, de vertegenwoordigers van de voornaamste op Curaçao gevestigde Maatschappijen, en de Geestelijkheid.

Te kwart over vijf arriveerde Mgr. VUYLSTEKE in cappa magna, vergezeld door zijn Eerw. Secretaris: verwelkomd door een feestmarsch van de „Banda Exccelsior" en een oogenblik daarna Z. E. de Gouverneur H. SCHOTBORGH, vergezeld door zijn militairen Adjudant, onder 't spelen van het „Wilhelmus"

Onmiddelijk daarna besteeg de Voorzitter van het feest-comité, de Heer R. S. S. DE LANNOY het podium, en sprak het volgende

Openingswoord.

De lang verwachte dag is eindelijk daar, waarop het standbeeld zal worden onthuld ter eere van den roemwaardigen en onvergetelijken Mgr. Martinus Joannes Niewindt. De wensch door de Katholieken van Curaçao bij verschillende gelegenheden geuit is nu in vervulling gegaan. Dit standbeeld van hun eersten Bisschop, hun eersten Apostolischen Vicaris, zal aan het nageslacht verkondigen hun dankbaarheid en liefde voor hun glorieusen Vader.

Doorluchtige Hoogwaardige Heer, Mgr. Vuylsteke, die het initiatief hebt genomen om op waardige wijze de groote deugden te vereeren van Mgr. Niewindt, ontvang onzen diepgevoelden dank.

Namens de Katholieke bevolking van Curaçao verzoek ik U het standbeeld te willen onthullen, van den grooten en roemwaardigen Apostel der Curaçaosche beschaving.

Z. D. H. Mg. VUYLSTEKE besteeg nu het podium, en alvorens tot de onthulling van het standbeeld over te gaan, sprak Z. D. H. de volgende diepgevoelde woorden.

Rede van Mgr. Vuylsteke.

Het volk dat zijn Leiders eert, eert zich zelf.

Het is voor mij een onvergetelijk oogenblik, dat ik deze hulde mag brengen aan mijn doorluchtigen voorganger, Mgr. Martinus Niewindt, eersten Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Niet ter wille van zijn waardigheid is dit monument voor hem opgericht. De waardigheid alleen maakt den man niet groot.

Maar zijn daden, zijn leven, de vruchten van zijn daden en zijn leven, die wij voor ons zien, maken hem een groot man.

Hij heeft den grondslag gelegd voor het godsdienstig leven op deze eilanden, door het stichten van parochies en het hierheen roepen van priesters uit het moederland.

Hij heeft de beschaving gediend door het openen van scholen.

Hij heeft dit monument niet gezocht; Hij heeft het verdiend.

Niet van Ons, niet van onze geestelijkheid is het denkbeeld uitgegaan dit monument voor hem op te richten.

Het volk heeft het gewild. En daarmee heeft het volk zich zelf geëerd. Want het volk, dat zijn leiders eert, eert zich zelf.

Het staat aan U, volk van Curaçao, uw Leider te blijven eeren en zijn lessen te blijven volgen.

Het staat aan U, trouw te blijven aan hetgeen Hij U geleerd heeft, om te leven als mensch en als christen.

Gij zult hem weldra zien, hoe Hij U wijst op uw plichten. Want dit is de geheele uitdrukking, de geheele beteekenis van dit monument: onderhoudt wat ik U geleerd heb.

Gij zult Hem voor U zien, in smetteloos marmer, dat door zijn kracht den onverschrokken strijd verzinnebeeldt, dien Hij voor U en uw geluk gestreden heeft, — en door zijn smettelooze blankheid, de zuiverheid zijner bedoelingen bij al zijn werk.

En na nog een woord van dank te hebben gebracht aan het Comite, dat zich met de oprichting van het standbeeld belast had, was het plechtig oogenblik der onthulling aangebroken. Een tocht van ontroering ging door de menigte, toen het doek viel en het beeld van Mgr. Niewindt daar verscheen in al zijn schoonheid en grootheid en pracht.

En te midden van 't gejuich en applaus der menigte, viel de Banda Excelsior met de Mgr. Nfewindt-marsch in, een prachtcompositie van onzen Curaçaoschen musicus, prof. Jacobo Palm.

Daarna besteeg de Heer *R. S. S. de Lannoy,* Voorzitter van het Comitie, het podium tot het houden van de volgende:

Feestrede

Een groot voorrecht acht ik het, op dezen dag, bij de onthulling van het standbeeld, Mgr. Niewindt ter eere, het woord te mogen voeren. Hadde ik redenaars-talenten, ik zou den lof uitbazuinen van dezen grooten Bisschop, een van de grootste mannen, die op ons dierbaar Curaçao, het beste gedeelte huns levens, al weldoende hebben doorgebracht; maar, daar ik die talenten niet heb, zal ik, — geboortig in deze tropische zône — waar het hart altijd zeer gevoelig is voor al het schoone, voor al het edele, voor al het verhevene, trachten uiting te geven aan de gevoelens, die op dit oogenblik in mijn hart opbruischen.

Onze doorluchtige Bisschop, Mgr. Vuylsteke, heeft zoo even in welgekozen bewoordingen het leven beschreven van dezen grooten en hooggeschatten Kerkvoogd, emancipator en centralisator op godsdienstig gebied, de hersteller van het Katholiek geloof, de grondlegger van het Katholiek Volksonderwijs op Curaçao.

Reeds vijf jaren na het H. Priesterschap te hebben ontvangen, stak de hooggeachte Martinus Johannes Niewindt den Oceaan over, om het woord Gods te gaan verkondigen in het verre Westen, om zielen te winnen voor den goeden God, Die zich over ons land ontfermde en in hem een zijner beste zonen naar hier zond om voor zijn heiligen Naam te werken en te strijden. Ja, Martinus Johannes Niewindt was de man der Voorzienigheid; zijn verschijning hier juist in die sombere dagen van Curaçao's verleden bewijzen dit feit; alle hoedanigheden noodig voor dat tijdperk, bezat hij in verheven mate.

Hij verliet zijn vaderland, alles wat hem lief was, juist op het mooiste gedeelte zijns levens, om zich hier te wijden aan de verkondiging van het Evangelie, de veredeling en opheffing van ons volk.

Martinus Joannes Niewindt was de priester, die voor niets terugschrok, waar zijn priesterplicht en de liefde tot zijn volk hem riep. Hij heeft zijn leven gewijd aan het weldoen. Veel heeft hij gedaan, veel heeft hij geleden, veel heeft hij gestreden voor zijn volk. Zijn leven was een leven van eindeloos werken.

In 1842 door Paus Gregorius XVI tot Bisschop van Cytrum verheven en benoemd tot Apostolisch Vicaris van Curaçao, bekrachtigt deze groote Apostel zijn onvermoeid werken door te getuigen: „Domine, si populo tuo sum necessarius, *non recuso labarem.*"

„Heer, indien ik noodig ben voor uw volk, *weiger ik den arbeid niet.*"

In werkelijkheid, wat heeft deze groote Bisschop niet gewerkt, niettegenstaande alle ondervonden tegenkantingen, voor de verheffing van zijn arm geknecht volk uit de onwetenheid en achterlijkheid, waarin het verkeerde.

Ja, Mgr. Niewindt is de grondlegger geweest van de beschaving, in den volsten zin des woords, van het Katholieke volk van Curaçao. Een bewijs van zijn schitterenden arbeid mag heeten het stichten van zoovele parochies en het bouwen van zoovele scholen. Reeds 30 jaar na zijn aankomst hier, bedroeg het aantal katholieken 25 duizend met 24 priesters.

Hij was de vader der armen; de weduwen en weezen hadden in hem hun grootsten steun; de ongelukkigen vonden bij hem altijd troost en verlichting. . . .

Zij, die in dit leven uitgemunt hebben door hun heldhaftige deugden, door stipt den weg te hebben gevolgd hun door Gods Voorzienigheid aangewezen, — zij die nooit teruggedeinsd hebben voor ondervonden tegenkantingen, — zij die alle wereldsche genoegens hebben vaarwel gezegd en een leven van zelfopoffering hebben geleid, zich geheel en al wijdend aan het heil der menschheid; zij sterven niet; hun herinnering zal blijven voortleven als blinkende sterren aan den hemel. Daarom zal de herinnering aan Mgr. Martinus Joannes Niewindt eeuwig blijven voortleven in de harten der Katholieken van Curaçao, en zijn glorielijke figuur zal altijd omstraald zijn door een aureool van verheven grootheid . . . .

Als plicht van hulde en dankbaarheid aan de nagedachtenis van dezen waarlijk grooten man en edelen weldoener, heeft de katholieke bevolking van Curaçao, erkentelijk voor zijn grootsche beschavingswerken, voor zijn zwoegen en strijden, zijn eindelooze weldaden, hem dit standbeeld opgericht, opdat de komende generatiën dankbaar den grootsten eerbied en de grootste vereering en liefde zouden toonen aan de nagedachtenis van dezen eerbiedwaardigen Apostel der Curaçaosche beschaving, den emancipator van ons Volk.

Gaarne neem ik deze gelegenheid te baat om diepgevoelden dank te betuigen aan de Commissie die belast was met het inzamelen van giften, aan allen, die zoo welwillend met hunne milde giften bijgedragen hebben, en aan de Directie van de C. P. I. M. voor de groote en veelzijdige hulp zoo welwillend verleend bij het oprichten van dit monument.

. . . .

Mijn vereering, liefde en bewondering voor dezen grooten Bisschop nopen mij bij deze apotheose, dezen lauwerkrans, als mijn huldeblijk neer leggen vóór het standbeeld van dezen roemwaardigen Apostel der Curaçaosche beschaving.

Onder een daverend applaus daalde de spreker van het spreekgestoelte af en legde een prachtigen lauwerkrans aan de voeten van het standbeeld neer.

Daarna werd, nadat door een der jongens een keurige toespraak was gehouden, onder de leiding van den Eerw. Frater Richardus door de jongens der St. Vincentiusschool een dankled gezongen, begeleid door de „Banda Excelsior."

Met een woord van welgemeenden dank aan allen, besloot de Voorzitter van het Comité deze indrukkende plechtigheid.

Zoo was de plechtigheid der onthulling afgeloopen, en staat daar thans te midden van zijn zoo bemind volk van Curaçao de glorieuze figuur van Mgr. Niewindt, symbool van arbeid, strijd en lijden, onder de inspiratie van zijn H. Geloof, voor de vrijmaking en beschaving van zijn Volk, — symbool van overwinning tevens.

Gelukkig het Volk, dat zijn Leiders weet te eeren en hun nagedachtenis in vereering weet te bewaren.

De gelijkstelling van het onderwijs op Curaçao.

De „Residentiebode" schrijft d.d. 8 Sept. als volgt:

„Het „Handelsblad" is weer naar den gouverneur van Curaçao — thans met verlof hier te lande — getogen en heeft hem nadere inlichtingen gevraagd omtrent de vreemde mededeelingen van den Minister van Koloniën in de Eerste Kamer, dat in de kolonie de wensch naar doorvoering der gelijkstelling van het onderwijs niet bestond.

Hoe zit de zaak in elkander? vraagt het blad en het vervolgt:

„Het gewijzigde regeerings-reglement kent de gelijkstelling eigenlijk reeds sedert 1920 en bevat ter zake de zinsnede: „De overheid doet dit (het onderwijs gelijk stellen) door bekostiging op den voet van gelijkheid van het bizonder en openbaar onderwgs." Doch de gelijkstelling moet nog in een wet worden uitgewerkt.

In de eerste plaats dient te worden opgemerkt dat het bijzonder onderwijs in Curaçao is Roomsch-Katholiek onderwijs, met één uitzondering: één protestantsch schooltje te Piedra Plat op Aruba, terwijl men er rekening mede dient te houden dat leerplicht in de kolonie niet bestaat. Wat betreft de bezoldigingen is de gelijkstelling er reeds, terwijl ook vroeger werd bijgedragen in den bouw en het onderhoud van scholen, terwijl aan de missiescholen een jaarlijksche toelage per kind wordt gegeven. In de laatste jaren werd voorts de bouw van drie bijzondere scholen door Curaçao gedragen.

Bestaat nu de wensch naar algeheele gelijkstelling! Neen! — verklaarde reeds de Minister van Koloniën en „neen" herhaalde Mr. Brantjes gisteren, welke laatste ter staving van zijne woorden nader opmerkte, dat de bisschop zelf hem dit had gezegd. En bovendien: nog den dag vóór het vertrek van Mr. Brantjes naar Nederland overhandigde de bisschop den gouverneur een lijst van desiderata ter oespreking met den minister, op welke lijst de de volledige gelijkstelling - met lasten en lusten dus! — niet voorkwam. . . .

Terwijl de heer Brantjes nader dat ontbreken van den wensch naar algeheele gelijkstelling toelichtte met de mededeeling, dat de missie in geen geval wenschte prijs te geven de vrijheid om kosteloos onderwijs te geven. Een vrijheid, welke ze uit den aard der zaak voor een deel zou verliezen, indien volledige gelijkstelling werd ingevoerd!

Doch de geheele aangelegenheid moet nog nader tusschen Minister en Gouverneur worden besproken. Maar dit kon Dh. Brantjes reeds zeggen: de gelijkstelling zal in ieder geval zeer belangrijke vorderingen stellen aan de koloniale schatkist, zal niet mogelijk zijn zonder het invoeren van nieuwe belastingen. Terwijl de havenuitbreiding en de wegenverbetering nog zooveel vragen!"

Laat het „Handelsblad" maar eens overdrukken wat de „Amigoe di Curaçao" schreef en wat Mgr. Vuylsteke aan den gouverneur mededeelde, welke stukken wij opnamen in ons nummer van 20 Augustus. Dan is in eens duidelijk, wat de kolonie wél wenscht."

Onze collega geeft hierna nog eens in 't kort weer, hetgeen wij schreven in ons nummer van 23 Juli, en waarin duidelijk en omstandig de verlangens van Mgr. Vuylsteke, die rechtens en feitelijk de eerst en voornaamst geinteresseerde bij de doorvoering der gelijkstelling is, zijn kenbaar gemaakt.

En vervolgt dan aldus:

„Hieruit is wel héél duidelijk, dat noch de gouverneur, noch de Minister zich achter raadselen behoeven te verschuilen en den politici in Nederland te suggereeren, dat men niet precies weet, wat de betrokken „kringen" willen. Ze weten precies wat de kolonie in zake de gelijkstelling wenscht.

Maar de laatst geciteerde zin in het interview spreekt boekdeelen. Wil men weer op de kosten van 't onderwijs beknibbelen ter wille van havenuitbreiding en andere werken? En dan onder 't motto, dat men niet precies weet, wat de kolonie in zake onderwijs wil . . . .

Het duidelijkste en het meest ergerlijke in dit interview komt echter verderop, als de gouverneur het over de salarissen op Curaçao had. Hij zei o. a.:

„Wat ambtenaren betreft zijn de salarissen vrij sober, en het zou gewenscht zijn om het uit te zenden personeel, dat daaronder het zwaarst gebukt gaat, zeer nauwkeurig in te lichten."

„Maar er is nu weer een nieuwe duurtetoeslag ingesteld, van tien proc. terwijl er reeds een bestond van 25 proc. Een algemeene verhooging echter der salarissen zou terugslaan op de gelijkstelling van 't onderwijs, aangezien dan ook voor de religieusen een hoogere toelage zou moeten worden gegeven, *terwijl er thans reeds belangrijke baten uit de scholen in de kas der missie vloeien.*" (*Cursiveering Red. A. di C.*)

Hier komt de leelijke aap uit de mouw! Hieruit blijkt, dat de gouverneur van Curaçao „eenvoudig" antipapistische praatjes napraat. Het gaat noch den gouverneur, noch de Loge aan, wat de religieuzen met hun salaris doen. In Nederland zijn we gelukkig zoover, dat zoo ongeveer alle partijen — op enkele anti-papisten na — dit ronduit erkend hebben. En hier hebben we een gouverneur, die kalmweg de dwaze bemoeizucht en huishoudelijke inquisitie invoert . . . .

En dat verschuilt zich dan achter de uitvlucht, dat de kolonie zelf geen doorvoering der gelijkstelling eischt!

Het wordt hoog tijd tot ingrijpen!

Vooral nu het „Handelsblad" met zijn interview openlijk verklapt heeft, wat er precies achter steekt . . . .

Dankbetuiging.

Innig getroffen door de talrijke bewijzen van belangstelling, sympathie en vriendschap ontvangen gedurende mijn ernstige ziekte, waarvan ik nu met Gods hulp weer geheel hersteld ben, en bij gelegenheid van de herdenking mijner 40 jarige religieuse professie op 23ste dezer, betuig ik aan al mijn confraters, vrienden en kennissen mijn oprecht hartelijken dank.

P. A. EUWENS. O. P.

Rector St. Elisabeth's Gasthuis.

BERICHTEN

S.S. Amersfoort.

Naar wij van den Heer Kiés, Hoofdagent der K. N. S. M. vernomen hebben, worden Zondag of Maandag de passagiers en mail van het S. S. *„Amersfoort"* per S. S, *„Atlas"* alhier vewacht. Er wordt thans hard gewerkt aan de lossing van de *„Amersfoort"* en er bestaat kans dat het schip vlot gebracht zal kunnen worden.

Officiëele Berichten.

Sub. B 2o. en 3o. van de Gouvernements beschikking dd. 22 Augustus 1927, No. 72 waarbij onderscheidenlijk de tijd. gouvernements-geneeskundige M. R W. B. Berkeveld overgeplaatst werd van Saba naar St. Eustatius, en de tijd. gouvernements-geneeskundige H. L. Chateau van St. Eustatius naar Saba, zijn ingetrokken.

Thomas Servester Cijntje en Minguel Cijntje zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse.

Ch. E. W. Voges, in het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzer vierde klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Oranjeschool op St. Martin en E. C. Labega, in het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzer 4de klasse is werkzaam gesteld als hulp bij het onderwijs in een der klassen van de Oranjeschool op St. Martin.

De heer C. Hoek, havenmeester en loods alhier, is eervol ontheven van de betrekking van loods en benoemd tot havenmeester te Curaçao.

De bode van den Gezaghebber op St. Eustatius, L. Heyliger, is uit 's Lands dienst ontslagen.

Onderscheidingen.

Het K. W, schrijft:

Het is bekend, dat na den oorlog een versobering is ingetreden bij de jaarlijksche uitreiking van koninklijke onderscheidingen op 31 Augustus. Sinds de laatste jaren is vooral Curaçao door die versobering getroffen en waar het elders langzamerhand ophield met zachtjes regenen, bleef het op Curaçao druppelen. De onderscheidingen, die dit jaar uitgereikt zijn vindt men elders in dit blad; het zijn er maar enkele. Ons ervan bewust dat dit onderwerp van teeren aard is, willen wij ons voorzichtig uitdrukken. Wij onthouden ons dan ook van een oordeel over de vraag, of de onderscheidingen de daarvoor het meest in aanmerking komende personen waren. Wel meenen wij, dat anderen niet minder verdiensten hebben. Zoowel onder de hoogste ambtenaren als onder hen, die in de bestuurscolleges jarenlang trouw het land gediend hebben.

Wij noemen geen namen. Er zijn fouten gemaakt en verzuimen te herstellen. A bon entendeur, salut!

KERKLIJST.

H. FAMILIE-KERK, SAN MATEO.

Zondag 2 Oct. Plechtig feest van O. L. Vrouw, Koningin van den allerheiligsten Rozenkrans.

Aflaat „totiés quoties."

8 uur plechtige Hoogmis.

's Avonds half 7 plechtig Lof, feestpredikatie en Processie.

Gedurende **de geheele maand October** is er Lof iederen avond om 7 uur

Onder het Lof zingen alle menschen de latijnsche gezangen en liederen ter eere van Maria.

Zondag'savonds en Woensdag'savonds onder het Lof is er een korte predikatie.

Dinsdag feest v. d. H. Vader Franciscus, om half 7 gezongen H. Mis voor de Eerw. Zusters.

Vrijdag 1e. Vrijdag toegewijd aan het H. Hart van Jezus, om 6 uur gezongen H. Mis.

St. ANNAKERK - OTRABANDA.

Morgen, feestdag van der H. Rozenkrans.

Na de Hoogmis, zal de zegen gegeven worden met het Allerheiligste, en 'savonds om half zeven plechtig Lof, feestpreek, Processie en Te Deum.

Op het Rozenkransfeest, kan iedereen, die gebiecht en gecommuniceerd heeft een vollen Aflaat Verdienen, telkens als hij de Kerk bezoekt en tot intentie van Zijne Heiligheid, den Paus, vijf Onze Vaders en vijf Weesgegroeten bidt. Deze aflaten kunnen verdiend worden van af Zaterdagmiddag, 12 uur, en zijn toepasselijk op de geloovige Zielen.

Iederen avond gedurende de Octobermand is er om 7 uur uitstelling van het Allerheiligste en Rozenhoedje met gezangen.

Aanstaanden Vrijdag is de eerste Vrijdag der Maand, toegewijd aan het Allerheiligt Hart Van Jezus.

Om 6 uur is er gezongen H. Mis. — Donderdag middag is er gelegenheid tot biechten van af 4 uur.

H. ROZENKRANSKERK - PIETERMAAI.

Morgen. Hoogfeest van O. L. Vrouw v. d. Allerh. Rozenkrans. Patrones der parochie.

Om 8 uur, plechtige Hoogmis.

's Avonds om half zeven. Lof, feestpredikatie en processie.

Gedureude de Octobermaand, iederen avond om 7 uur. Lof met rozenhoedje en gezangen ter eere van de Koningin v. d. Allerh. Rozenkrans.

Maandag en **Woensdag** 's avonds Lof met preek.

Collecte-stormramp.

Het Bestuur van het A. N. V. Groep Ned. Antillen, deelt ons mede, dat de collecte ten bate van de noodlijdenden, tengevolge van de laatste stormramp in den Achterhoek heeft opgebracht de som van f. 1840.05. Na aftrek van onkosten f. 88.29, heeft het Bestuur de som van f. 1751.76 overgemaakt aan het Hoofdbestuur te 's Gravenhage, met verzoek het zijn bestemming te willen doen bereiken. De Groep heeft ons verzocht haar beleefden dank te betuigen aan allen die hiertoe hebben bijgedragen.

S. S. Caracas.

Zaterdag morgen kwam het nieuwe passagiersschip *„Caracas"* van de *Red D Line* voor de eerste maal onze haven binnen. Het stoomschip was geheel gepavoiseerd en werd bij aankomst begroet door de militaire muziek.

Des namiddags had er een plechtige receptie aan boord plaats, waarbij tegenwoordig waren Z. E. de Gouverneur, verschillende hoogere Gouvernementsambtenaren, vertegenwoordigers van handel, scheepvaart en pers, en een uitgelezen groep van Dames en Heeren, die op de meest hoffelijke wijze door de Heeren Agenten en Kapitein werden gerecipieerd.

Aan boord bevond zich ook de Heer William L. Davidson, Directeur van genoemde maatschappij te New-York.

Onzen dank aan den Heeren Agenten voor hunne beleefde uitnoodiging; en onze beste wenschen vergezellen het stoomschip op al zijne reizen.

Het S.S. *Caracas*, een dubbelschroefstoomschip, dat 13 knoopen loopt, heeft 'n inhoud van 6400 ton; het is 335 voet lang en 51 voet breed, en heeft plaats voor 137 passagiers 1ste klasse.

In dank ontvangen.

Het Jaarverslag van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao over het jaar 1926, en een nieuwe tijdtafel van de Red D. Line.

Een nieuw schip voor de Kon. Nederl. Stoomboot Mij.

7 Sept. lag in de Lekhaven gemeerd het door de N. V. Machinefabriek en Scheepswerf van P. Smit Jr. afgeleverde s.s. „Cottica".

Het schip is gebouwd voor rekening van de Koninklijke Ned. Stoomboot Maatschappij, Amsterdam, bestemd voor haren dienst in West-Indië. De „Cottica" is ontworpen door den heer ir. E. van Dieren, chef-scheepsbouwkundige en ir J. A. Lambrechtsen, chef-werktuigkundige dezer reederij. Schip en machines zijn gebouwd volgens de hoogste klasse van Lloyds Register of Shipping.

Het schip heeft 3 dekken, benevens, een promenade- en een sloependek. Het schip heeft een dubbelen bodem, ingericht voor drinkwater, voedingswater en brandstof, olie of waterballast. De voor- en achterpiek zijn ingericht voor waterballast. De bunkers voor brandstofolie of kolen bevinden zich in de zijden en aan de voorzijde van het ketelruim.

Er is gelegenheid voor het vervoer van 52 eerste klas, 20 tweede klas en 16 derde klas passagiers.

Verbinding Curaçao — Aruba.

De heer Noe Pineda U. maakt bekend, dat te beginnen 30 September, een vaste dienst is geopend voor passagiers en vracht tusschen Curaçao en Aruba, met de motorschoener „*Hansea*". Deze schoener is voorzien van een Dieselmotor, en loopt 8 mijlen per uur, zoodat hij de reis tusschen beide eilanden kan maken in ongeveer 12 uur.

Voorzeker, een prachtige verbetering, die den steun en de medewerking van het publiek en van den handel in 't bijzonder verdient. Daar moet 't heen. Het particulier initiatief moet zich in dezen tijd van algemeenen opbloei en vooruitgang doen gelden. Hoe sterker en krachtiger zich dit ontplooit, des te meer zal het algemeen belang ermee gebaat zijn.

Katholieke Missieweek te Amsterdam.

Van 5 tot 13 November a. s. wordt te Amsterdam een Katholieke Missieweek gehouden, waaraan tevens een Congres is verbonden, waarop vooral de missioneering onzer overzeesche gebieden zal worden besproken. Aan dit Congres zullen de voornaamste Congregaties, werkzaam in onze overzeesche gebieden, deelnemen.

Het Congres zal worden voorafgegaan door een historische inleiding over de ontwikkeling vooral van Nederl. Oost-Indië. Dan zal door allesins bevoegden omtrent de verschillende gedeelten onzer overzeesche gebieden worden geschetst, wat de missionarissen daar bij hun aankomst vonden en wat zij er hebben tot stand gebracht.

Op de Missietentoonstelling zal in den stand onder overzeesche gebieden deze ontwikkeling aanschouwelijk worden voorgesteld K. W.

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Aug. 1927 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN. Aantal	ZEILSCHEPEN. INHOUD IN M^3. Bruto	ZEILSCHEPEN. INHOUD IN M^3. Netto	STOOMSCHEPEN. Aantal	STOOMSCHEPEN. INHOUD IN M^3. Bruto	STOOMSCHEPEN. INHOUD IN M^3. Netto
Maand Aug. 1927	169	36229	32.309	304	2.695.130	1.509.540
Vorige maanden	1.060	256.189	230.567	2.072	19.063.542	10.766.305
Totaal	1229	292418	262876	2.376	21.758.672	12.275.845

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Zeilvaart

gedurende de maand Aug. 1927

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar.*	
Amuay	1	Aruba	34
Aruba	32	Barbados	2
Aux-Cayes	1	Bonaire	59
Barbados	1	Bov. Eilanden	1
Bonaire	64	Guanta	3
Fajardo P.R.	1	La Vela de Coro	24
Guanta	3	Maracaibo	11
Hamburg	1	Pto Cabello	23
La Vela de Coro	20	Pto Rico	2
Maracaibo	8	Rio Hacha	5
Pampatar	1	Santo Domingo	6
Pto. Cabello	21	San Juan	1
Rio-Hacha	1	Tucacas	1
Sto Domingo	5		
St. Thomas	1		
Tucacas	7		
Van Zee	1		
Total	169	Total	172

Vreemdelingen verkeer.

Volgens bovenvermeld Jaarverslag, werd in 1926 Curaçao aangedaan door 7 groote touristenbooten, elk met ± 400 passagiers aanboord, door de meeste 2 keer. Er kwamen gedurende het jaar 20.652 passagiers te Willemstad aan, er vertrokken vandaar 17.874 passagiers en het aantal transito passagiers bedroeg 27.993. Voor 1925 waren deze cijfers resp. 14.124, 12.041, en 20.293. De belangstelling voor ons eiland, zegt 't Verslag, nam in het buitenland zeer toe. De Kamer zou wederom willen raden: bevorder het vreemdelingenverkeer. Curaçao is geknipt voor een West-Indisch zeebadplaats.

Koninginnedag op St. Martin N. G.

Men schrijft ons uit St. Martin:

Ondanks het warme weer - de thermometer wees, in de schaduw, geruimen tijd 93.2 F. aan - was er een zeer geanimeerde stemming bij het wel is waar niet zoo bijzonder talrijke publiek. Op een dag als deze blijkt maar al te duidelijk dat de Bovenwindsche eilanden letterlijk leegloopen. Gingen de arbeiders van St. Martin vroeger naar Santo Domingo, om tegen het midden van het jaar weer terug te keeren, thans gaan ze naar Curaçao en ... blijven daar. Vandaar de groote leegte, welke het stadsbeeld hier op 31 Aug. j. l. vertoonde.

De zeilwedstrijden zijn volkomen geslaagd. De oude kampioen van Philipsbrug, de *„Reliance"* (capt Luke Vlaun) heeft weer, na verscheidene jaren van onthouding tengenvolge van uitlandigheid van den eigenaar, den strijd aangebonden en voor de zooveelste maal gewonnen. Het grootste deel van de bevolking was vóór de *„Reliance"*, terwijl de inwoners van het Fransche gedeelte, die in grooten overgekomen waren, op de tegenpartij, een boot van „Simpsonsbay" wedden. Ook de tweede zeilwedstrijd, n. l. voor kleinere booten, liep gunstig af voor de Nederlandsche kant. *„Seely"* van Simpsonsbay ging met de prijs strijken. Hij was favoriet bij het Nederlandsche publiek, terwijl zijn tegenstanders, eveneens van Simpsonsbay afkomstig, het grootste gedeelte der Franschen op zijn hand had.

De nummers „hitting the calabash blind-folded" en „placing of sticks" waren zeer amusant. Er boden zich véél meer deelnemers aan, dan er prijzen beschikbaar waren. Het verdient zeker aanbeveling deze twee nummers het volgend jaar weer op het program te plaatsen, als het kan met een grooter nantal prijzen.

Ook de paardenwedstrijden mogen een succes genoemd worden.

De kampioenen van het Hollandsche en het Fransche Gedeelte liepen in de eerste rit tegen elkaar n.l. de merrie van Alexander York uit Middle Region en de ruin van Armand Gumbs uit Gran-Case. Ook hier weer was het een wedden van het Nederlandsche tegen het Fransche Gedeelte. York's merrie was iets sneller en won de buitengewoon spannende wedstrijd in twee heats, tot groote blijdschap van de Nederlandsche St Martijners,

De volgende race was niet minder spannend. Het eene paard (dat van George Blijden uit Prinses Quarter) won de eerste rit, terwijl het andere (dat van Abraham Peters uit Colebay) de tweede rit won, zoodat een derde heat belissen moest, welke door de vos van Abraham Peters gewonnen werd.

Vermeld moge eveneens worden de optocht van enkele jongelui te fiets, welke door iedereen zeer geroemd werd. Deze perzik smaakt naar meer!

Om 12 uur hield de wd. Gezaghebber te zijnen huize een druk bezochte receptie. Z. H. E. G. sprak de aanwezigen een kort welkomstwoord toe, waarop Rechter Desertine in welgekozen woorden hulde bracht aan de Koningin, Haar roemde om Haar liefde voor Hare onderdanen en Haar belangstelling in hun lot, waarvan Zij zoo vaak blijken gegeven heeft, o. a. door, zoodra de gelegenheid zich voordeed, persoonlijk het woord te richten tot Hare overzeesche onderdanen door middel van de radio; spr. gaf een kort overzicht van Harer Majesteits regeering; deed het belang van dezen dag uitkomen en spoorde verder een ieder aan om het nationaal bewustzijn op deze eilanden te versterken. Voorts sprak een lid van de Feestcommissie nog een enkel woordje.

De lampion-optocht 's avonds om 8 uur was eveneens een succes. Men gedroeg zich keurig en netjes, maar gaf niettemin uiting aan zijn blijdschap door uit volle borst mee te zingen, en te huppelen op de maat van de dartele muziek van „Bobo" van St. Kitts en „Jenks" van Cul-de-sac. De St. Martijners, die anders op eenigszins droefgeestige wijze feest vieren, kwamen nu los.

Jammer dat het vuurwerk, dat reeds op 25 Juni telegraphisch besteld was, door de slechte verbinding gedurende de orkaantijd, niet op tijd aankwam. Daardoor werd het pas op 7 September afgestoken, nadat er dien middag weer zeilwedstrijd gehouden was in Great-bay.

Alles bij elkaar hebben we een welgeslaagd Queen's Birthday gehad, met op sportgebied een overwinning, over de geheele linie, van het Nederlandsche Gedeelte op het Fransche. Ligt in dit feit misschien een omen opgesloten? Zal de tegen 1 Januari 1928 in uitzicht gestelde opheffing van invoerrechten en andere belastingen op de Bovenw. eilanden, niet eveneens een overwinning van het Nederlandsche Gedeelte van St. Martin op het Fransche beteekenen? Zal alsdan het Ned. Ged., ontheven van de fiscale lasten, (welke het door de uniformiteitsgedachte, ondanks zijn geografische uitzonderingspositie, tot nu toe zijn opgelegd gebleven), en dus op voet van gelijkheid den economischen strijd aanbindende tegen het Fransche Gedeelte, dat immers al meer dan een kwart eeuw als vrije haven, die lasten niet gekend heeft, dan ook op handelsgebied niet overwinnen? Nous verrons!

Auto-ongeluk.

Woensdagavond werden te Pietermaai twee personen aangereden door auto No. 783. Een jongejuffrouw brak haar arm, terwijl een kind ernstig gewond werd. Naar wij vernemen is proces verbaal opgemaakt tegen den auto-bestuurder.

BUITENLAND.

Frankrijk en Duitschland.

Een goede en groote belofte voor de verbetering der betrekkingen tusschen Duitschland en Frankrijk is het handelsverdrag, dat beide landen thans met elkander hebben gesloten en waarbij zij elkaar het recht van meestbegunstiging van alle artikelen toekennen.

In een persgesprek verklaarde de Fransche minister van Handel, dat de bereikte overeenkomst het bewijs leverde, dat de geest van Locarno doorwerkt; en een Parijsch blad schreef, dat het voornaamste deel der overeenkomst van politieken aard is, wijl daardoor de kansen op een tarievenoorlog worden weggenomen en de weg zich opent voor een normaal economisch verkeer.

De Fransche briefschrijver van een der Holl. bladen schetste de overeenkomst als „een stap in de goede richting."

„Tusschen de landen onderling is een nieuwe gemeenschap van belangen gelegd", zeide hij. „Dit is onmogelijk zonder eenig offer van de nationale soevereiniteit. Voortaan bij voorbeeld kan Frankrijk niet meer in volle vrijheid zijn tarief herzien. De naam Locarno is in dit verband van zelf naar voren gekomen. Inderdaad heeft deze tekst een verre politieke strekking, vooral ten opzichte van Marokko en Fransche Koloniën en mandaatgebieden ten opzichte van den Duitschen handel. Op enkele beperkingen na is hij er met dien van andere landen gelijk gesteld."

Waar aldus op handelsgebied van groote toenadering wordt blijk gegeven, is des te meer te betreuren, dat op het punt der bezetting ven het Rijnland Frankrijk nog altijd niet bereid schijnt tot een belangrijke vermindering over te gaan.

Toen de overeenkomst van Locarno gesloten werd, is door de Gezantenconferentie aan Duitschland die vermindering in het vooruitzicht gesteld en Briand, de Fransche minister van Buitenlandsche Zaken, bleef met zijn Duitschen collega Stresemann besprekingen in dien geest. Er gebeurde echter niets, en men is tot dusver nog geen stap verder gekomen. De Duitschers verlangen, dat het bezettingsleger, dat nog bijna 70.000 man bedraagt, tot 40.000 zal worden teruggebracht, terwijl de geallieerden (Franschen, Engelschen en Belgen) niet lager dan 60.000 man willen gaan. Den voornaamsten tegenstand ondervindt Duitschland daarbij van Frankrijk, dat ook het leeuwen-aandeel heeft in de bezetting. Van de 70.000 man zijn n.l. niet minder dan 55.000 Franschen, terwijl Engeland en België elk niet meer dan 6 à 7 duizend man aan troepen tellen, en tot een aanzienlijke vermindering wel bereid zouden zijn, indien Frankrijk verhoudingsgewijze hetzelfde wilde doen.

Op het Fransche verzet dreigen echter de besprekingen zooal niet geheel, dan toch grootendeels te stranden en zoo zou het goede effect der tot stand gebrachte handelsovereenkomst weer voor een belangrijk deel verloren kunnen gaan. Is het trouwens niet in 't algemeen strijdig met den geest van toenadering en verzoening, dat thans, bijna negen jaren na het einde van den oorlog, nog steeds zulk een sterke krijgsmacht aan bezetting in het Rijnland verblijft?

Het ware zeer te wenschen, dat de Volkenbond tot een verandering en verbetering in dezen toestand zijn gezag kon doen gelden en zijn bemiddeling verleenen, wat voor de Europeesche politiek in 't algemeen, en voor de Fransch-Duitsche betrekkingen in 't bizonder, van 't grootste belang zou wezen.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend van den **4den Januari 1926** *af tot en met* **30 Juni 1926**, *onder* **No. 1901 M** *tot en met* **No. 1130 O** *zal plaats hebben op Donderdag den 26st October a.s. s'morgens ten negen uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den In October 1927.

De Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez

Katholieken-bestrijding in de Ver. Staten.

Reeds meermalen is met het oog op de verkiezing voor het Presidentschap, welke het volgende jaar in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika moet plaats hebben, de naam genoemd van gouverneur Smith, een man van Iersche afkomst. Smith zou candidaat worden van de partij der Democraten (thans zijn de Republikeinen aan 't bewind) en het heet, dat hij een goede kans heeft. Hij wordt geprezen als een populair, bekwaam, doortastend man, maar.... hij is katholiek, en tot dusver had de groote Republiek nog nimmer een katholiek als President. Het anti-papisme is dan ook vaardig geworden over een groot deel der Amerikanen, want, zooals in verschillende landen van Europa, is de Hetze tegen Rome ook aan gene zijde van den Oceaan geen onbekend verschijnsel. „De anti-katholieke propaganda, waarmee o.a. de Ku klux klan zich onledig houdt, schijnt niet te zijn afgenomen", schrijft een blad in een beschouwing over de verkiezing. En in een onlangs in Nederlandsch gewaad verschenen werk over Amerika van André Siegfried wordt in eenige bijzonderheden verhaald, hoe dat genootschap de katholieken bestrijdt. De schrijver schetst de Ku klux klan als „een strengen vorm van protestantsch nationalisme", waarvan de hoofdgedachte overal het anti-katholicisme is.

De onwaarschijnlijkste geruchten doen daarbij de ronde. En de schrijver vermeldt een paar staaltjes uit de *American Standard*, een half-maandelijksch nationalistisch orgaan der Klan, die werkelijk veelzeggend mogen heeten. „Weet ge", zeide het in zijn nummer van 1 October 1925, „dat Rome Washington beschouwt als een toekomstig centrum van haar macht en onze ministerieele departementen vult met papisten? dat de hierarchie al sedert jaren in onze hoofdstad strategische terreinen koopt? dat in ons Staatsdepartement (Buitenlandsche Zaken) te Washington 61 pct. der ambtenaren roomsch-katholiek zijn? dat in het departement van Financiën, belast met de in werking stelling der prohibitie 70 pct. der ambtenaren roomsch-katholiek zijn?"

En in een ander artikel schreef hetzelfde blad o. m. dit: „Ericson, is het, die Amerika ontdekt heeft. Door valschelijk vol te houden, dat het Columbus was, maakt de R. K. hierarchie aanspraak op rechten, die slechts den noordelijken volken toekomen, dank zij de ontdekking van dit vasteland door Leif Ericson in het jaar 1000." De katholieken antwoordden hierop, dat er in het jaar 1000 geen protestanten waren, dat bijgevolg ook Leif Ericson katholiek was, waarop de *American Standard* als bescheid gaf, dat „de ridderlijke, vrije, idealistische, noordelijke volken" Rome steeds vijandig zijn geweest.

Dit is slechts een enkel, zij 't dan ook teekenend staaltje van de wijze, waarop in de Nieuwe wereld het Katholicisme bestreden wordt, een bestrijding, welke zich niet tot die der hierbedoelde vereeniging blijkt te bepalen en een geeszins te onderschatten uitwerking kan hebben in een land, waar, zooals Siegfried zegt, de zin voor critiek niet groot is.

Overigens heeft de katholieke Kerk aan gene zijde van den Oceaan zich krachtig weten te ontwikkelen en is Zij er een macht geworden, waarmede ernstig rekening moet worden gehouden. Maar hierin ligt voor de Rome-haters een reden te meer om hun actie tegen Haar te verscherpen. En zoo ligt het voor de hand, dat een katholieke candidatuur voor de hoogste waardigheid in de Republiek op fel verzet zal stuiten, al kent men in Amerika geen staatkundige partijen op principieelen grondslag en dus ook geen katholieke Staatspartij. Den strijd tegen Rome vindt men altijd en overal: Hij is een internationaal verschijnsel.